

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
ประโยชน์ของการศึกษา.....	4
สมมติฐานของการศึกษา.....	4
ขอบเขตของการศึกษา.....	4
ขั้นตอนการศึกษา.....	5
2 ความเป็นมาและรูปแบบของหอระฆังก่อนสมัยรัตนโกสินทร์.....	6
ความเป็นมาและวัตถุประสงค์การสร้างหอระฆัง.....	6
หลักฐานเกี่ยวกับหอระฆังในประเทศไทยก่อนสมัยรัตนโกสินทร์.....	7
ข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับรูปแบบหอระฆังสมัยอยุธยา.....	8
สรุปรูปแบบหอระฆังสมัยอยุธยาและวิเคราะห์ประเด็นเชื่อมโยง	
ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบบางประการของหอระฆังอยุธยา	
และหอระฆังสมัยรัตนโกสินทร์.....	13
สถานภาพการศึกษาที่ผ่านมาเกี่ยวกับหอระฆังสมัยรัตนโกสินทร์.....	14
3 รูปแบบหอระฆังสมัยรัตนโกสินทร์.....	17
หอระฆังสมัยรัชกาลที่ 1	17
ข้อสรุปรูปแบบหอระฆังสมัยรัชกาลที่ 1	20
หอระฆังสมัยรัชกาลที่ 2 และรัชกาลที่ 3	21
ข้อสรุปรูปแบบหอระฆังสมัยรัชกาลที่ 2 และรัชกาลที่ 3	27

บทที่	หน้า
ข้อสรุปรูปแบบหอระฆังสมัยรัชกาลที่ 4	31
หอระฆังสมัยรัชกาลที่ 5	31
ข้อสรุปรูปแบบหอระฆังสมัยรัชกาลที่ 5	33
หอระฆังสมัยรัชกาลที่ 6 ถึงปัจจุบัน	34
ข้อสรุปรูปแบบหอระฆังสมัยรัชกาลที่ 6 ถึงปัจจุบัน	36
4 พัฒนาการทางรูปแบบและแนวความคิดในการออกแบบหอระฆังสมัยรัตนโกสินทร์..	37
พัฒนาการทางรูปแบบและแนวความคิดในการออกแบบ	
หอระฆังสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น (รัชกาลที่ 1 – รัชกาลที่ 3).....	37
พัฒนาการทางรูปแบบและแนวความคิดในการออกแบบ	
หอระฆังสมัยรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 4 – ปัจจุบัน	43
5 บทสรุป	51
บรรณานุกรม	88
ภาคผนวก	92
ประวัติผู้วิจัย	98

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ภาพวาดวัดพระยาพระคลัง	53
2	ภาพวาดหอระฆังวัดพระยาพระคลัง	53
3	หอระฆังวัดโลกยสุธา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	54
4	รายละเอียดลวดลายประดับหอระฆังวัดโลกยสุธา	55
5	หอระฆังวัดเจ้ายา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	56
6	รายละเอียดส่วน “เครื่องบน” หอระฆังวัดเจ้ายา	57
7	หอระฆังวัดสุวรรณวาส จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	58
8	ภาพวาดหอระฆังวัดบพิตรพิมุข	59
9	หอระฆังวัดละมุดใน จ.นนทบุรี	59
10	หอระฆังวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม	60
11	ภาพถ่ายเก่า หอระฆังวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม	61
12	ซุ้มเสมาวัดพระศรีรัตนศาสดาราม	62
13	หอระฆังวัดระฆังโฆสิตาราม	63
14	หน้าบัน หอระฆังวัดระฆังโฆสิตาราม	64
15	หอระฆังวัดอรุณราชวราราม	65
16	กะหรือเจดีย์จีน วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม	66
17	หอระฆังวัดราชโอรสาราม	67
18	สภาพปัจจุบัน หอระฆังวัดราชโอรสาราม	67
19	ภาพถ่ายเก่า หอระฆังวัดราชโอรสาราม	68
20	หอระฆังวัดเทพธิดาราม	69
21	หอระฆังวัดราชนั้ดดาราม	70
22	หอระฆังวัดมหรณพาราม	71
23	หอระฆังวัดสังข์กระจาย	71
24	ลายปูนปั้นประดับหอระฆังวัดราชนั้ดดาราม	72
25	ลายปูนปั้นประดับหอระฆังวัดเทพธิดาราม	72
26	ซุ้มเสมาวัดบางขุนเทียนใน	73
27	ซุ้มเสมาวัดเทพธิดาราม	73

ภาพที่	หน้า
28	ซุ้มประตูวัดราชนัคดาราม 74
29	หอรขังวัดสุวรรณาราม 75
30	เกี้ยวประทีปหิน วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม 75
31	ภาพถ่ายเกำหอรขังวัดเฉลิมพระเกียรติ ก่อนการบูรณะในปี พ.ศ.2535 76
32	สภาพปัจจุบัน หอรขังวัดเฉลิมพระเกียรติ 76
33	หอรขังวัดสุทัศนเทพวราราม 77
34	หอรขังวัดโสมนัสวิหาร 78
35	จิตรกรรมฝาผนังภายในพระวิหารวัดโสมนัสวิหาร 79
36	ภาพวาดหอรขังวัดโสมนัสวิหาร 79
37	ซุ้มมหาสิมาชั้นนอก วัดโสมนัสวิหาร 80
38	หอรขังวัดราชประดิษฐ์สถิตมหาสิมาราม 81
39	หอรขังวัดพระศรีรัตนศาสดาราม 82
40	ชุดฐานสิงห์รองรับตัวหอรขัง วัดพระศรีรัตนศาสดาราม 83
41	หอรขังวัดราชบพิธสถิตมหาสิมาราม 84
42	หอรขังบวรวงศ์ วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม 85
43	ซุ้มตราพระราชลัญจกร พระจุฑาภณี ประดับบนพานแว่นฟ้า 85
44	หน้าบันหลังคาหอรขัง สลักตราพระราชลัญจกรกรมพระราชวัง บวรสถานมงคลรูปพระลักษณทรงหนุมาน 86
45	หน้าบันหลังคาหอรขัง สลักตราพระราชลัญจกร เจ้าฟ้าจุฑาภณี กรมพระราชวังบวรสถานมงคลขณะทรงดำรงตำแหน่งผู้บังคับการ ทหารปืนใหญ่ รูปพระนารายณ์ทรงปืน 86
46	หอรขังวัดยานนาวา 87